

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಉದಯ ಅಸ್ತಮಾನವೆಂಬೊ ಎರಡು ಕೊಳಗವಿಟ್ಟು

ಹೋಗುತಿದೆ ಆಯು ಕಾಯೆನ್ನ

ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸರು 'ದುರ್ಲಭೋ ಮಾನುಷೋ ದೇಹಃ' ಎಂದರು. ಈ ಸಾಧನ ಶರೀರ ಅತಿದುರ್ಲಭವಾದದ್ದು. ಲಭಿಸಿದಾಗ ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳು-ಹರಿದಾಸರು ಅನೇಕ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳಿಂದ ಬೋಧಿಸಿರುವರು. ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಉಗಾಭೋಗದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದ ಮನುಷ್ಯನ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವರು-

ಉದಯ ಅಸ್ತಮಾನವೆಂಬೊ ಎರಡು ಕೊಳಗವಿಟ್ಟು

ಆಯಸ್ಸು ಎಂಬೊ ರಾಶಿ ಅಳೆದು ಹೋಗದ ಮುನ್ನ

ಹರಿಯ ಭಜಿಸಬೇಕು ಮನಮುಟ್ಟಿ

ಭಜಿಸಿದರೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ಘಟ್ಟಿ

ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾಪತ್ರಯ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ

ವಿಧಿಯೊಳು ಗೆಯ್ಯಾಗ ಹೋಗದಯ್ಯ ಕಟ್ಟಿ

ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಕರುಣಾದೃಷ್ಟಿ

ಅವನ ಮೇಲಿದ್ದರೆ ಆವ ಜಗಜಟ್ಟಿ || -ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರು

ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದವನ ಇರುವಿಕೆ ಅಸ್ಥಿರ. ಇದಕ್ಕೆ ವಾದಿರಾಜರಂದದ್ದು-

ಈಗಲೋ ಇನ್ನಾವಾಗಲೋ ಈ ತನವು ಪ್ರೋಗದಿರದು |

ಭೋಗದಾಶೆಯ ಬಿಡಿಸಯ್ಯ ನಾಗಶಯನ ನಳಿನನಯನ || ಎಂದು.

ಒಂದಂತೂ ಸತ್ಯ, ಆಗ ತಾನೇ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದ ಜೀವಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮಾಣಪೂರ್ವಕ ಹೇಳಬಹುದಾದ ಭವಿಷ್ಯವೆಂದರೆ ಈ ದೇಹ ಒಂದು ದಿನ ಬೀಳುವುದಾಗಿ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದು. ದಾಸರು ಈ ದೇಹ ನಿರಮೇಲಿನ ಗುಳ್ಳೆ ಯಂತೆಂದರು. ಹುಟ್ಟು-ಸಾವುಗಳ ಚಿತ್ರಣವನು ಕನಕರು ಕೊಟ್ಟದ್ದು - **ಹುಟ್ಟುತೇನು ತರಲಿಲ್ಲ ಸಾಯುತೇನು ಒಯ್ಯಲಿಲ್ಲ | ಸುಟ್ಟು ಸುಟ್ಟು ಸುಣ್ಣದ್ದರಳು ಆಯಿತೀ ದೇಹ ||** ಎಂಬುದಾಗಿ. ಇವರೇ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟದ್ದು ಹೀಗೆ -

ಬತ್ತಲಿಂದ ಬರುತ್ತಿಹರು ಬತ್ತಲಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿಹರು |

ಕತ್ತಲೆ ಕಾಲವನು ಬೆಳಕು ಮಾಡಿ ಹೊತ್ತು ಕಳೆವರು || ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಪುರಂದರರು ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನು ಸೂರ್ಯನ ಉದಯಾಸ್ತ-ಮಾನಗಳಿಂದ ಅಳೆದರು. ಸೂರ್ಯ ಉದಯಿಸಿ ಮುಳುಗಿದನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಯಾರಿಂದಲೂ ತಡೆಯಲಾಗದ್ದು. ದಾಸರು ಇಷ್ಟನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾಗದೇ ಸಜ್ಜನರು ಹೇಗಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಜನ್ಮವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವರು. ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಜರು ಇನ್ನಾದರೂ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಬರಲೆನ್ನುವರು -

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆದೆನೋ |

ಮುಂದಿನ ಗತಿ ಚಿಂತೆ ಲೇಶವಿಲ್ಲವೋ || ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜರು 'ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಹೊತ್ತು ಕಳೆದೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ | ಹರಿ-ಗುರುಗಳ ನೆನೆಯದೆ!' ಎಂದಾದರೂ ನೆನೆಯಿರಂದರು. ಮತ್ತೊಂದು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆ -

ಜನರು ದೇಹವ ಬಿಟ್ಟು ಪೋವುದ ನಾ ಕಂಡೆ |

ಎನ್ನ ದೇಹ ಸ್ಥಿರವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ ||

ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದರೂ ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ಚಿರಂಜೀವಿ ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿ ಆವರಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರರು ಲೋಕದ ಜನರಿಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿದರು -

ದಾಳಿ ಬಾರದ ಮುನ್ನ ಧರ್ಮವ ಗಳಿಸಿರೋ |

ಹಾಳು ಸಂಸಾರ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಬೇಡಿ || ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೀಗಿರದು. ಆಯಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಮುಪ್ಪಿಗೆ ಹತ್ತಿರವೆಂದು ತಿಳಿಯದು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಕುಂಠಿತವಾದರೂ ಕಾಮನೆಗಳು ತಗ್ಗವು. ಇದನ್ನೇ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಜರು -

ದೇಹ ಜೀರ್ಣವಾಯಿತು ಧನಗೇಹ ಜೀರ್ಣವಾಗದು |

ಅಯ್ಯ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿ ಮಂದವಾದವು ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣಿನಾಶ ಮಂದವಾಗದು ||

ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಂಗತಿ 'ನಿನ್ನ ಪೊಂದಿಕೊಂಡು ಬರುವ ವಸ್ತು ಕೀರ್ತಿ-ಅಪಕೀರ್ತಿ ಎರಡೇ' ಎಂಬುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀದಾಸರು ಅಂದದ್ದು - 'ಏನು ಬರುವದೋ ಸಂಗಡೇನು ಬರುವುದೋ | ದಾನ ಧರ್ಮ ಮಾಡಿ ಬಹು ನಿದಾನಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳೋ ಮನುಜ||' ಎಂದು. ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೇಂಕಟರು ಸಜ್ಜನರ ಮೇಲಿನ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ನುಡಿದದ್ದು ಹೀಗೆ -

'ವ್ಯರ್ಥ ಆಯು ಕಳೆಯಬ್ಯಾಡಿರೋ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸಂಕೀರ್ತನೆಯ ಮರೆಯಬ್ಯಾಡಿರೋ ಮೃತ್ಯು ಬಾರದಿರದು ಮುನ್ನ ಮನೆ ನೂರು ವರ್ಷಕೆ ||' ಎಂಬುದಾಗಿ. ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸರು 'ಮನ ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಸಿದರೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ಘಟ್ಟಿ' ಎಂದದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿರಲೆಂದು. ಹೀಗಿಲ್ಲವಾದರೆ ತಾಪತ್ರಯಗಳು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬಾರದಿರದೆಂದರು. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಇಹಪರಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದದ್ದು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕರುಣಾದೃಷ್ಟಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ ವಿಧಿ-ನಿಷೇಧಗಳ ಪಾಲನೆಯು ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕೆಂದು ಹರಿದಾಸರು ನಾನಾ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿ ಹೇಳಿರುವರು. ಶ್ರೀ ಪುರಂದರರು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಇತಿ-ಮಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತ, ಹೇಗಿದ್ದು

ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಸುಖಿಯಾಗಿರಿ ಎಂದು ಸಜ್ಜನರ ಮೇಲಿನ ಕರುಣೆಯಿಂದ ತಿಳಿ ಹೇಳಿರುವರು.

ಲೇಖಕರು: Dr. ಶಾಮಾಚಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರು